

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Brottsoffer](#) > [Rättigheter För Brottsoffer Per Land](#) > 3 - Mina rättigheter efter rättegången

3 - Mina rättigheter efter rättegången

Kan jag överklaga domen?

Någon som har väckt talan om enskilt anspråk (1), en part som väcker åtal i åklagarens ställe (2) eller en person som väcker enskilt åtal ("privat åklagare") (3) har generellt sett rätt att överklaga domen.

Det finns två typer av överklaganden: Ogiltigförklaring (*Nichtigkeitsbeschwerde*) innebär att lagligheten i förfarandena och domen ifrågasätts, medan ett överklagande (*Berufung*) innebär att ett beslut som fattats om civilrättsliga fordringar bestrids. Om du väcker enskilt åtal kan du också överklaga vitesbeloppets storlek. Vid en frikännande dom ska personer som har väckt talan om enskilt anspråk och personer som väcker åtal i åklagarens ställe driva sina ersättningsanspråk vid tvistemålsdomstol.

Om du har väckt talan om enskilt anspråk, väcker åtal i åklagarens ställe eller väcker enskilt åtal har du rätt att inge ett överklagande om ogiltigförklaring av en dom i följande fall:

- Om din civilrättsliga talan har vidarebefordrats till en tvistemålsdomstol på grund av den tilltalades frikännande dom och om det är uppenbart att bestridandet av ett yrkande som du gjorde under rättegången påverkade domstolens beslut om din civilrättsliga fordran på ett negativt sätt.

Som part som har väckt talan om enskilt anspråk eller en part som väcker åtal i åklagarens ställe har du rätt att överklaga i följande fall:

- Om domstolen vid en fällande dom hänskjuter dina anspråk till en tvistemålsdomstol, även om de skulle kunna ha prövats av brottmålsdomstolen eftersom dina anspråk var mycket välgrundade och motiverade.

I förfaranden vid en distriktsdomstol (*Bezirksgericht*) och vid en regiondomstol (*Landesgericht*) med ensamdomare kan personer som har väckt talan om enskilt anspråk och personer som väcker åtal i åklagarens ställe överklaga civilrättsliga avgöranden om anspråken hänskjuts i sin helhet till tvistemålsdomstolarna, men även om de vill bestrida omfattningen av ett eventuellt skadestånd.

Om du har status som privat åklagare i förfarandet har du och åklagaren samma rättigheter att överklaga beslutet. Om den tilltalade frikänns kan du inge ett överklagande om ogiltigförklaring. I förfaranden vid distriktsdomstol och vid en regiondomstol med ensamdomare kan du också bestrida de fakta som fastställts i avgörandet genom att överklaga frågan om den tilltalades skuld. Om den tilltalade fälls för brottet kan du överklaga om du motsätter dig straffet eller om dina civilrättsliga anspråk vidarebefordrats till tvistemålsdomstol. Om du inte närvarade vid den förhandling då domstolen meddelade sitt beslut måste du ta del av domstolshandlingarna för att få veta om den tilltalade fälldes eller inte. Domskälen ska anges i avgörandet, som ska undertecknas av domaren inom fyra veckor. Om du har deltagit i rättegången som part som har väckt talan om enskilt anspråk, part som väcker åtal i åklagarens ställe eller som privat åklagare, och du inger ett överklagande eller ett överklagande om ogiltigförklaring inom tre dagar från det att domen avkunnades, ska du få en kopia av avgörandet. Du kan ansöka om rättshjälp för att inge ditt överklagande eller överklagande om ogiltigförklaring. I nödvändiga fall kan detta innebära kostnadsfri översättningshjälp. Domstolen beviljar rättshjälp om ett juridiskt ombud är nödvändigt och om din inkomst inte är tillräcklig för att betala för legalt ställföreträdarskap utan att du får försörjningsproblem.

Vilka är mina rättigheter efter domen?

Alla brottsoffer kan begära att de ska få information om när gärningsmannen får lämna häktet utan tillsyn för första gången, om gärningsmannen flyr och grips, om gärningsmannen ska frigges eller har frigetts och om samtliga

villkor som ställs vid villkorlig frigivning.

Personer som har utsatts för sexualbrott och sexuellt betingat våld ska höras innan elektronisk fotboja beviljas, om de har begärt att få information om gärningsmannen får lämna eller frigges från fängelset. Sådana brottsoffer ska underrättas om att elektronisk fotboja har beviljats. De har rätt till brottsofferstöd för att hävda dessa rättigheter.

I annat fall får du ingen annan information från myndigheterna efter att domen har vunnit laga kraft. Du har dock fortfarande rätt att ta del av domstolshandlingarna om dina intressen berörs.

Har jag rätt till stöd eller skydd efter rättegången? Hur länge?

Efter rättegången har du rätt till ett uppföljningssamtal med den organisation som tillhandahållit brottsofferstödet.

Brottsoffer som har fått psykosocialt stöd under de straffrättsliga förfarandena har även rätt till detta under efterföljande civilrättsliga förfaranden. Kravet är dock att sakfrågan i det civilrättsliga förfarandet har koppling till det straffrättsliga förfarandet och att stödet är nödvändigt för att värna om brottsoffrets processuella rättigheter. Den brottsofferorganisation som tillhandahåller stödet kommer att bedöma om dessa villkor är uppfyllda. Brottsoffret kan söka rättshjälp så att han eller hon kan företrädas av en advokat i civilrättsliga förfaranden. Stödet ges längst fram tills det att de civilrättsliga förfarandena har avslutats.

Vilken information får jag om gärningsmannen döms?

Du kan ta del av resultatet av förfarandena och det straff som utdöms genom att antingen stanna kvar i förhandlingsalen tills det muntliga avgörandet gjorts eller ta del av domstolshandlingarna i ett senare skede.

Underrättas jag om gärningsmannen frigges (också vid förtida eller villkorlig frigivning) eller rymmer?

På begäran underrättas du omedelbart om gärningsmannen flyr eller frigges från fängelset samt när gärningsmannen får lämna häktet utan tillsyn för första gången. Du underrättas också om gärningsmannen flyr och grips. Du informeras även om eventuella villkor som har ställts på gärningsmannen vid frigivningen i syfte att skydda brottsoffret.

Kommer jag att bli delaktig i beslut om frigivning eller villkorlig frigivning? Kan jag göra ett uttalande eller överklaga?

Brottsoffret blir endast delaktigt i beslut om frigivning eller villkorlig frigivning i vissa särskilda fall. Det är bara personer som har utsatts för sexualbrott eller sexuellt betingat våld och som har begärt att bli underrättade om gärningsmannen flyr eller frigges som kommer att höras innan elektronisk fotboja beviljas.

1. Part som har väckt talan om enskilt anspråk

För att väcka talan om enskilt anspråk i målet måste du inge en förklaring. Förklaringen ska innehålla en specifik beräkning av det anspråk som görs på ersättning för förlust som uppstått till följd av brottet eller liden skada. Förklaringen ska inges till polisen eller åklagaren under utredningen. Den kan göras skriftligen eller muntligen. Under rättegången ska förklaringen inges innan all bevisning har samlats in. Det är också senast då som anspråkets omfattning måste fastställas.

Som part som har väckt talan om enskilt anspråk har du följande rättigheter utöver de du har som brottsoffer:

- Rätten att begära insamling av bevis som kan användas för att döma gärningsmannen eller motivera ersättningskravet. Rätten att bli kallad till rättegången. Rätten att överklaga domstolens beslut att avsluta målet. Rätten att överklaga på grundval av dina civilrättsliga anspråk.

2. Part som väcker åtal i åklagarens ställe

För att kunna väcka åtal i åklagarens ställe måste du ha väckt eller väcka talan om enskilt anspråk och inge en förklaring om att åtal väcks i åklagarens ställe. Man får inte väcka åtal i åklagarens ställe om gärningsmannen är

minderårig.

Genom att inge en förklaring kan du väcka åtal i åklagarens ställe. Om åklagaren lägger ner åtalet under rättegången måste du inge en sådan förklaring omedelbart om du kallats på vederbörligt sätt. Gärningsmannen frikänns om du inte har iakttagit kallelsen eller inte inger någon förklaring om åtal i åklagarens ställe.

Om åklagaren lägger ner åtalet utanför domstol eller om du inte har kallats på vederbörligt sätt som part som har väckt talan om enskilt anspråk, måste domstolen informera dig om detta. Du har sedan en månad på dig att inge en förklaring om att åtal väcks i åklagarens ställe.

Om du fortsätter driva ärendet i åklagarens ställe kan åklagaren få information om domstolsförfarandena när som helst och besluta att ta över ärendet igen. I sådana fall medverkar du fortfarande i rättegången som part som har väckt talan om enskilt anspråk.

3. Privat åklagare

Vissa mindre allvarliga brott blir inte föremål för åtal från åklagarens sida utan från brottsoffret självt. Om du blivit utsatt för ett sådant brott inleds de straffrättsliga förfarandena först om du lämnar ärendet till domstol som privatperson. Därefter får du status som privat åklagare.

I detta fall finns det i princip inget utredningsförfarande, men offer för vissa hatbrott på nätet (förtal, anklagelse om en straffbar gärning eller förolämpning som har avvisats, om dessa brott begåtts genom telekommunikation eller användning av ett datorsystem) kan ansöka hos domstolen om åtgärder för att utreda gärningsmannen. Ansökan måste uppfylla kraven i en begäran om bevisupptagning.

Som privat åklagare måste du själv bevisa alla omständigheter som är nödvändiga för en fällande dom. Om den tilltalade frikänns måste du stå för rättegångskostnaderna. Det finns ett undantag för offer för hatbrott på nätet: Vid ett straffrättsligt förfarande om förtal, anklagelse om en straffbar gärning eller förolämpning som har avvisats, om dessa brott begåtts genom telekommunikation eller användning av ett datorsystem och förfarandet inte leder till en fällande dom, är privata åklagare eller brottsoffer som ansöker om att utreda gärningsmannen endast skyldiga att betala ersättning om de medvetet kommit med falska anklagelser. Denna befrielse från skyldigheten att ersätta kostnader gäller dock endast rättegångskostnaderna. Om förfarandet inte leder till en fällande dom är den privata åklagaren skyldig att ersätta svarandens försvarskostnader i samband med huvudförhandlingar och överklagandeförfaranden.

Kostnadsupplägget för offer för hatbrott på nätet gäller till och med den 31 december 2023 och kommer att utvärderas.

4. Brottsofferstöd

Vissa personer har rätt till psykosocialt och rättsligt brottsofferstöd. En sådan rättighet finns

- för personer som har utsatts för våld eller ett farligt hot till följd av en avsiktlig gärning och vars sexuella integritet och självbestämmande kan ha kränkts eller vars beroendeställning har utnyttjats när gärningen begicks,
- om en persons död kan ha orsakats av ett brott och du är en nära släkting till den personen, eller om du är släkt med den personen och har bevittnat gärningen,
- för offer för terroristbrott,
- för offer för ett typiskt hatbrott online. Detta omfattar ständig förföljelse, ihållande trakasserier genom telekommunikation eller ett datorsystem (cybermobbing) och anstiftan. Det omfattar även brott som förtal, anklagelse om en straffbar brottslig gärning, förolämpning eller förtal som har avvisats, om det finns tecken på att brottet begicks genom telekommunikation eller användning av ett datorsystem,
- för minderåriga som har bevittnat våldshandlingar inom sin sociala krets (våld i familjen, våld mot barn).

Brottsofferstöd krävs för att skydda brottsoffrets rättigheter och ska säkerställas av brottsoffrets stödinstitution. Psykosocialt stöd ska alltid ges utan krav på att brottsoffren behöver ansöka om det, om de har kränkts sexuellt eller är yngre än 14 år.

Psykosocialt stöd under förfarandet innefattar att de som berörs förbereds på processen och den känslomässiga stress som är förknippad med denna, samt stöd vid förhör hos polisen och i rätten. Rättsligt bistånd ska omfatta

juridisk rådgivning och möjlighet att företrädas av en advokat. Den som ger rättsligt bistånd har också rätt att begära ersättning i straffrättsliga förfaranden (rättigheter som civilrättslig part).

Brottsofferstöd ges av särskilda brottsofferorganisationer (t.ex. barnskyddsinsrättningar, rådgivningscenter eller insatscenter). De ger advokater instruktioner om att tillhandahålla rättsligt bistånd och/eller psykosocialt stöd av sin personal. Brottsofferstödet anställda är socialarbetare, psykologer eller liknande yrkesutövare med ytterligare - obligatorisk - juridisk utbildning på det straffrättsliga området.

Brottsofferstödet finansieras av justitieministeriet.

■ Senaste uppdatering: 02/07/2025

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.